

Izaja
vsak mesec enkrat.

—
Uredništvo in uprav-
ništvo je v Sedni
ulici št. 4.

MOJ DOM

Oglase se računa po
posebnem ceniku.

Tiska tiskarna Makso
Hrovatin v Ljubljani.

Odgovorni urednik:
Ivan Frelih.

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 7.

Ljubljana, 10. julija 1924.

Leto IV.

Občni zbor Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani.

Kakor je bilo objavljeno, vršil se je dne 18. maja 1924 dopoldne ob 10. uri v veliki dvorani hotela »Union« redni občni zbor Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani s priobčenim dnevnim redom ter ob zelo obilni udeležbi hišnih posestnikov in posestnic. Občni zbor otvori predsednik Frelih, konstatira sklepčnost, pozdravi tako mnogoštevilno došle člane, zlasti pa podpredsednika glavnega Saveza naše organizacije v Beogradu g. dr. Živojina Moskovljevića, ki se ni ustrašil truda, da je došel tako daleč na naše zborovanje ter s tem dokumentiral solidarnost hišnih posestnikov v celi državi. Nadalje pozdravi g. predsednika polkovnika pl. Čačkovića in odbornika g. Šantla iz Zagreba, ko je naše bratsko društvo v Zagrebu s tem ponovno dokazalo, da smo edini v vseh vprašanih našega stanu ter da hočemo skupno in složno izvajati naše pravice. Pozdravlja predsednika iz Karlovca g. Modrušana, mnogoletnega župana in znano politično osebnost ter končno zastopnike naših društev iz Maribora, Studenca, Trbovelj, Tržiča, Jesenice, Kamnika, Novomesto itd. Prav pristočno pozdravi tudi zastopnike ljubljanskega gremija trgovcev kakor tudi gremija za okolico ter končno zastopnike ljubljanskih dnevnikov. Nato poda predsednik takoj poročilo o društvenem delovanju ter navaja, da je odbor delal povsod za korist hišnih posestnikov in želi, da bi se v močni organizaciji še nadalje združili v dosego skupnih interesov. Skupno pa danes tudi protestiramo za vse krivice, ki se nam gode ter se hočemo še nadalje bojevati za svojo svobodo in pravico (splošno odobravanje). Nato opisuje podrobno in obširno o delu odbora ter preide nato na težak položaj hišnih posestnikov, zlasti v Sloveniji, kjer se stanovanjski zakon izvaja proti hišnim posestnikom najslabše ter pri tem upa, da mora brezdvomno biti temu nasilju v kratkem konce. Vabi hišne posestnike, da se tesno oprimejo organizacije, ter se vedno obračajo na naše društvo, ki bo edino v stanu jim dati potrebne nasvete. Pri stanovanjskem zakonu slika krivice, ki so združene z njegovim izvajanjem in z vso odločnostjo zastopa stališče, da se zakon ne sme več podaljšati. Država nas lahko sili k plačevanju davkov, nikakor pa hišnih posestnikov ne more siliti in primorati, da bi za najemnike vzdrževali in popravljali svoje hiše in te stroške morebiti krili iz drugih zaslužkov ali pa se zadolževali. Poroča o konferenci v Slavonskem Brodu, o prvem jugoslovanskem kongresu hišnih posestnikov v Beogradu ter dotičnih resolucijah. Obširno poroča o 30 odstotnem pribitku na hišno najemninski davek, za katerega je sedaj obljubljeno, da se ne bo več pobiral. Kuluk je odpravljen in prvi smo bili hišni posestniki, ki

smo na našem impozantnem protestnem shodu dokazali neumestnost in krivico tega bremena. Na nešteto prošelj in intervencij je bil končno ukinjen tudi davek na nezazidane parcele, ki bi mnogo ljubljanskih posestnikov krivično obremenil. Omenja naš velik protestni shod meseca januarja 1924, na katerem smo pokazali moč svoje organizacije in, ki je na vso javnost napravil najboljši utis. Veliko delavnost naše organizacije se kaže s tem, da so se lansko leto ustanovila društva tudi v mnogih večjih krajih v Sloveniji. Društvo šteje sedaj 1239 članov. Odborovih sej je imelo društvo 15. Obširneje se bavi poročevalec o stanovanjski anketi pri mestnem magistratu ljubljanskem glede podaljšanja stanovanjskega zakona. Socialno - politični odsek občinskega sveta je nameč predlagal, da se sklene podaljšanje stanovanjskega zakona in je bil ta predlog stavljen že na dnevni red občinske seje v mesecu februarju t. l. Ko je naše društvo šele iz časopisa zaznalo o tem neopravičenem predlogu, smo se takoj podali zastopniki našega društva g. županu dr. L. Periču in mu temeljito pojasnili, da ta zadeva ne spada v kompetenco občinskega sveta, da pa tudi ni umestno, da bi take sklepe delal občinski svet, ker bi bilo to v največjo škodo mestni občini sami radi izpadli doklad in davščin, nadalje pa tudi hišnim posestnikom kot največjim davkoplačevcem ter vsem obrtnikom in trgovcem. G. županu smo izročili obširno utemeljen protest proti temu sklepu in ga prosili, da odstavi to točko z dnevnega reda, nakar je končno pristal ter odredil, da se skliče skupna anketa, ki se bo bavila s tem vprašanjem, na katerem bodo imeli priliko vsi zainteresirani krogi zavzeti svoje stališče. Na tej anketi so bile zastopane vse stanovske gospodarske korporacije in društvo hišnih posestnikov kakor tudi naša zveza. Prvi se je oglasil k besedi zastopnik našega društva v moji osebi, to pa radi tega, ker sem hotel vsem navzočim pokazati, kaka neumnost bi bila podaljšanje stanovanjskega zakona in kako bi bili s tem oškodovani ne samo posestniki in najemniki, temveč tudi obrtniki in trgovci ter končno tudi delavci. Vsakdo mora priznati, da se bodo hiše popravljale samo takrat, če bo nastopila za hišne posestnike popolna prostost in le s tem bodo dobili naši obrtniki in delavci zadosti zaslužka ter bi se zopet oživela stavbena podjetnost. Vže danes nam od vseh strani preti brezposelnost, ki bo še izdatno večja, če se stanovanjski zakon podaljša, radi česar je dolžnost vsakega obrtnika in delavca, da se izreče za odpravo vseh izjemnih stanovanjskih omejitev. Pri tem poročevalec tudi opozarja mestno občino, da je nemogoče odpraviti stanovanjsko bedo, če mestna občina napravi nekaj hiš, ko je vendar jasno, da ljudje beže z dežele v mesto, kjer menijo dobiti lažji zaslužek kakor na

kmetih. Radi tega je danes na deželi veliko pomanjkanje delavcev, v mestu pa vlada brezposelnost. Treba je delati na to, da ljudje ostanejo doma pri svojem prvotnem delu in ne silijo po nepotrebnem v mesta. Krivično bi torej bilo, če bi se mestne davkoplačevalce obremenilo z zidanjem novih hiš. Na anketi so se izrekli za popolno odpravo stanovanjskega zakona zastopniki industrijalcev, trgovske in obrtniške zbornice; zastopnik obrtnikov pa se je na naše največje začudenje izrekel za podaljšanje stanovanjskega zakona, radi česar je naše društvo pismeno protestiralo pri zvezi obrtnih zadrug, katera sa je končno ugodno izrekla za hišne posestnike. Zastopniki delavstva so bili seveda kot napačno in demagogično informirani za podaljšanje stanovanjskega zakona; nekateri zastopniki pa so si pridržali izreči svoje mnenje pismeno. Zastopnik naše zveze g. dr. Regali je stvarno pobijal vse argumente, ki so se podali za podaljšanje stanovanjskega zakona. S tem našim nastopom smo pridobili na svojo stran zastopnike industrijalcev, trgovcev ter končno tudi obrtnikov. Odločno smo se na anketi izrekli tudi proti temu, da bi se hišne posestnike obremenilo s kakimi davki za zidanje hiš, kakor se je to predlagalo v listu »Delavec«, kar pomeni nesmiselnost in nepojmovanje resničnih razmer.

Konstatira, da društvo ni zamudilo nobene prilike, da bi se ne bilo zavzelo z vso energijo za pravice hišnih posestnikov. Veliko boja in truda je imelo društvo z zahtevo po zopetni upeljavi davčnih plačilnih nalogov, kateri so se prav popolnoma krivično odpravili na predlog ljubljanske finančne delegacije.

Gospod finančni minister izjavlja, da je stvar gospoda delegata, da se ti davčni plačilni nalogi zopet upeljejo. Dokazano je, da mnogo zla ne pride iz Beograda, temveč iz Ljubljane, zato ne bomo odnehali popreje, da dobimo zopet plačilne naloge, ki so ostali v vseh drugih pokrajinah države in je smatrala samo naša finančna delegacija za umestno, da je brez kakih tehničnih razlogov te za davkoplačevalce tako važna naloge odpravila. Svoj govor zaključuje s pozivom na solidarnost in zahteva, naj se pozovejo predstavniki vseh strank v skupščini, da se stanovanjski zakon po 1. januarju 1925 ne podaljša več. (Odobravanje.)

K drugi točki dnevnega reda poroča g. Jekl o »Stanovanjskem zakonu in njegovem ozadju«, katero temeljito poročilo smo natisnili že v zadnji številki »Mojege Doma«.

Iz blagajniškega poročila g. Urbaniča je razvidno, da so znašali dohodki 51.933 Din, izdatki pa 51.009 Din, torej prebitka 924 Din. Članarina, kakor tudi naročnina za društveno glasilo »Moj Dom« ostane ista kakor lansko leto. Gospod

vladni svetnik dr. Požar poroča, da je pregledal knjige in našel vse v najlepšem redu; izreka priznanje in najtoplejšo zahvalo g. blaginiku, kar se jednoglasno odzori. Pri tem omenja predsednik Freljih, s kakimi stroški je združeno izdajanje glasila »Moj dom« in da je naročnina 10 Din tako malenkostna, da je treba največje pazljivosti, da je mogoče list izdajati, zato apelira na vse one, ki naročnine še niso poravnali, naj to takoj store, ker so položnice vsi prejeli, a do občnega zbora jih ni plačalo niti polovica. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči društveni odbor: predsednik Ivan Freljih, podpredsednik Fr. Ks. Stare, odborniki: dr. Josip Regali, dr. Lovro Požar, Josip Urbanič, Makso Hrovatin, Josip Pirc, Anton Adamič, Aleksander Gjud, kanonik Sušnik, Simon Kmetec in Avgust Jenko; pregledniki računov Antonija Kadivec, Josip Tribuč in Ivan Jeglič.

K besedi se oglasi vladni svetnik dr. Požar, izrazi veselje na tako številni udeležbi ter nadaljuje: Na današnjem rednem občnem zboru treba se je ozreti enkrat tudi nazaj, na preteklost našega društva in na tiste moze, ki so z njim v posebno tesni in zaslužni zvezi. Letos praznuje naše društvo — na kar najbrže nihče izmed vas ne misli, že petindvajsetletnico svojega formalnega obstanka, a prihodnje leto bode v resnici že 30 let, kar so se začeli hišni posestniki ljubljanski zavedati kot poseben stan in se organizirati. In kaj je bilo povod takega udruževanja? Kakor običajno kaka nesreča, tako je tudi tedaj nesreča združila hišne posestnike — grozni velikonočni potres l. 1895. v stanovsko gospodarsko organizacijo. Tedaj je vladal v Ljubljani obup. Cele ulice s tramovi podprte, dimniki leže po tleh, posamezne hiše kup šute, velike zgradbe izpraznjene in za demoliranje obsojene. Še v slučajno nepoškodovane hiše se ljudje ne upajo vrniti, ker se še vsaki čas zaziblje zemlja pod nogami. Trnovčani prenočujejo v zeljnatih kadeh; kdor le kam more, beži pa iz Ljubljane. Nihče iz prva ni imel poguma na novo zidati na potresni črti. Tedaj je res poleg kulturnega človeštva tudi država storila polno svojo dolžnost z nevratlivo podporo, z dovolitvijo brezobrestnega in 3 odstotnega posojila; a prišli so pa tudi požrtvovalni razboriti moze hišnim posestnikom na pomoč, jim dali zopet pogum, jih združili na vzajemno mesebojno pomaganje ter jim šli v vsakem oziru na roke. Med temi možmi se je posebno odlikoval primarij gospod dr. Vinko Gregorič, ki je poleg že umrlega dr. Tavčarja in še med nami bivajočega g. Korsike osnoval Prvo društvo hišnih posestnikov. S prirojeno mu agilnostjo in vsestranskim gospodarskim znanjem je društvo vodil mnogo let naprej kot predsednik in potem kot podpredsednik, se trudil za olajšavo vračanja državnih posojil, za njih odpis ali podaljšanje plačilnega roka, za davčno prostost popravljenih ali na novo zgrajenih hiš, sestavljal spomenice na ministrstvo in državni zbor o stanju in zadovoljtvu hišnih posestnikov in opetovano tudi osebno posredoval pri ministrstvih in raznih oblastvih. Razen tega se je v javnih predavanjih in brošurah potegoval za pravičnejšo uredbo hišnega davka. Ker se ima dr. Vinko Gregorič, ki se še danes vedno živo zanima za vedno težavnejši položaj hišnih posestnikov, a je danes žalibog uradno zadržan od udeležbe, naše društvo tako izredno mnogo zahvaliti, predlagam, da ga slavni občni zbor imenuje svojim častnim članom društva, po katerem je bilo ustanovljeno. (Vse ploska.) Soglasno se z navdušenjem odobri predlog, da se dr. Gregorič imenuje častnim članom. Predsednik Freljih se zahvali

g. dr. Požarju, k je priznal zasluge tega velezaslužnega moža in ga temu primerno ocenil.

Besedo povzame zopet dr. Požar, se zahvali zboru, da je znal ceniti zasluge prvega organizatorja ljubljanskih hišnih posestnikov ter nadaljuje, da se je treba danes tudi sedanjega za društvo in koristi društvenikov izredno požrtvovalnega moža hvaležno spominjati in priznati njegove zasluge. Ko so namreč nastopile v Ljubljani sčasom zopet normalne razmere ter so prebivalci pozabili nekdanjo katastrofo, so postali tudi hišni lastniki malomarni in njih društvo je dalje časa s kakimi 150 člani le še životarilo. Kaj ga je pa zopet zbudilo in poživilo tako, ne samo da se zbirajo — kakor danes tukaj — člani v mnogih stotinah, ampak da je razgrnilo svoje veje že čez vsa mesta in mesta cele Slovenije? Zopet sila in sicer sila še hujša nego krajevni potres, ker je zadela hišno in deloma zemljiško posest cele države. Ta sila ali nasilje je stanovanjski zakon in k njemu izdani zloglasni pravilniki. Hujši za nas tudi v tem, ko so po potresu šli ljubljanskim hišnim posestnikom nemška ministrstva in nemška deželna vlada in uradi po možnosti na roke, danes pa, kakor ste slišali, bijejo hišne posestnike domača vlada in domači uradi po mili volji s svojimi ukrepi in sklepi, ki so jim naprtili še sovraštvo stanovanjskih najemnikov. Današnjega neznosnega položaja, današnje brezpravnosti hišnih posestnikov ni treba vam slikati, vsaksteri izmed vas ga čuti na svoji koži, drugače bi se ne zbirali v tolikem številu na naših shodih in bi ne prihajali tako pogosto in tako ogorčeni po nasvete v društveno pisarno.

Toda tudi v teh težkih časih ima društvo moža, ki je za to mesto in za to sedanjost kakor nalašč ustvarjen — in to je naš predsednik g. Ivan Freljih. Trudi se na vso moč in brez prenehanja, da pripomore — ako le mogoče — vsakomu do njemu pristojenih pravic, v vsakem oziru gre na roko posamezniku. Nevenljive zasluge za naše društvo si je pridobil g. Freljih, ki dela na vse kriplje, da se stanovanjski zakon ne prolongira, da se hišni posestnik še ni vrgel iz lastne hiše, da intervinira na vseh koncih, kjer se more kaj doseči v prid hišnim posestnikom, da se pri raznih anketah ne straši nobenih težav in ovir, nobenih groženj in potov, kjer se mora sam boriti proti večini, da brani težnje in interese hišnih posestnikov nasproti pristojni oblasti in faktorjem. Celo Zagrebčani so spoznali tega moža in mu izrekli svoje priznanje za velike zasluge, zato predlagam, da se ta mož imetudi za našega častnega člana. Ta predlog se istotako navdušeno in soglasno sprejme in v znak priznanja vsi navzoči zaploskajo. G. Freljih se z lepimi besedami zahvali na časti, ki ga je presetila in obljubuje še v naprej delati za društvo, zastopati pred oblastmi in se boriti za pravice hišnih posestnikov toliko časa, da bomo zopet gospodarji v svojih hišah.

Povzame besedo g. dr. Moskovljevič, odvetnik iz Beograda: Mene navdaja radost, da govorim prvič z Vami v Ljubljani, da se razgovorimo o tem, kar je dobro za nas in da se smemo razgovarjati popolnoma svobodno, kar se tiče pravnih lastnine. Pred vojno je bila privatna lastnina zavarovana z zakoni, ki se niso smeli napadati. Torej tudi ni bilo potreba organizirati se v ta namen in je imelo vse človeštvo pravi pojem o privatni lastnini. Šele v vojni, a posebno še po vojni so začeli na privatno lastnino vplivati z dveh strani in sicer: od spodaj tisti, ki ni-

so nič imeli ter so želeli, da bi privatna lastnina postala splošna, od zgoraj pa narodna skupščina pod pritiskom vlade, da se omeji prosto razpolaganje s privatno lastnino. Tako smo na mah dobili stanovanjski zakon in zakon o agrarni reformi. Kaj je bilo v teh razmerah bolj naravno, kakor da so se v raznih mestih osnovala društva, da zaščitijo naše hiše in pravico prostega razpolaganja z njimi.

Potem je prišlo do kongresa hišnih lastnikov v Slavonskem Brodu, t. j. prvega začetka našega državnega ujedinjenja hišnih posestnikov in tedaj smo uvideli, da se ujediniimo in ojačimo v eni močni skupni organizaciji. Vrlo smo delali in sklenili, da otvorimo I. zemaljski kongres 28., 29. in 30. marca 1924 v Beogradu. Vse do tega velikega kongresa nas nihče ni smatral, niti v vladi, niti v skupščini, za važne, marveč so mislili, da se zbiramo samo za to, da ščitimo vsak svoj interes, ne pa kot organizirana družba, ki ščiti poleg privatnih obenem tudi v visoki meri državne interese. Mi smo došli do zaključka, da je v naši mili domovini velika večina ljudi, ki imajo svojo hišo in svojo zemljo in da manjša skupina nima nič. Toda na žalost, so tisti, ki nimajo nič, začeli zapovedovati, oni pa, ki smo kaj imeli, smo došli v tak položaj, da postanemo v kratkem siromaki. (Vse ploska, in istina klic!) In, gospoda, vprašam vas, ali naj pustimo, da ostane to vedno tako? Nikdar! Mi nočemo več služiti onim, ki nič nimajo, torej mi hočemo, da razpolagamo s svojim imetjem povsem svobodno! (Tako je! Vse ploska.)

Toda kako bomo mi to dosegli? To dosežemo, ako se vsi iz cele države združimo v eno skupno organizacijo. Nikakor pa ni naš namen bojevati se proti onim, ki nimajo nič. Ne, mi se hočemo celo truditi, da si tudi oni pridobijo zemljo, ki je v naši domovini v izobilju, in da si postavijo svoje hiše. Ne pustimo pa, da bi oni poljubno gospodovali v tujih, to je naših hišah.

Organizirajo pa se danes tudi drugod posestniki hiš in zemljišč. Omenjam samo veliki, naravnost svetovni kongres, ki se je prošlo leto vršil v Parizu.

Naš kongres v Beogradu je enoglasno sklenil, da je stanovanjski zakon krivičen in nepremišljen in da se mora takoj odpraviti. Pa ne samo to, mi smo se posebno postavili tudi proti temu, da državljan ne more iskati svoje pravice pri sodišču, dokler ni plačal vseh davkov. To se pravi končno toliko, kakor da ima pravico pred sodiščem braniti svojo lastnino le bogataš, siromak pa da nima nikake pravice. Tudi ta naredba in pa predpis ogromnih taks se mora odpraviti. Nadalje se je kongres v Beogradu temeljito bavil tudi z vprašanjem o zavarovanju proti požaru in drugim elementarnim neugodam ter z vprašanjem ustanovitve velike banke za hišne posestnike, ki bi omogočala potrebnim društvenikom cenejši kredit.

Tako so dosegle naše organizacije že sedaj dobre rezultate; da dosežemo še popolnejše, v to treba, da se v celi državi vsi združimo, da podpiramo mi v Beogradu Vas, Vi pa zopet nas. V to ime pozdravljam Vas prisrčno in Vam želim v imenu beograjskih hišnih posestnikov in v imenu glavnega odbora najboljši uspeh! (Burno pritrdjevanje.)

Predsednik se g. dr. Moskovljeviču zahvali za lep govor in izreka željo, da bi delovali skupno in kadar bomo mi potrebovali pomoči, se bomo obrnili na organizacijo v Beogradu, ki nam bo šla v vseh intervencijah na roko ter se mu še enkrat zahvali za poset našega zbora.

Za tem se oglasi k besedi predsednik društva hišnih posestnikov v Zagrebu g. Čačković, pozdravi vse navzoče v imenu svojega društva, se zahvali g. dr. Moskovljeviću z zatrdilom, da se hočejo tudi Zagrebčani truditi, da se stanovanjski zakon razveljavi in da se tudi Hrvatje v zadnjem času živahno organizirajo. Omenja, da je tudi agrarna reforma v prvi vrsti skvarila, kar je bilo pri nas dobrega pred vojno. Vsak si je hotel prilastiti našo zemljo in odvzeti nam, kar smo si težko pridobili, tako da sedaj prav za prav nihče ne bo nič imel. (Ploskanje in istina klici.)

Kot vrlo važno vprašanje za hišne posestnike naglašava vprašanje ognjegascv, ki so nam najboljši zaščitniki; kajti če nam vse zgori, malo nam pomaga zavarovalnica; zato je treba v prvi vrsti podpirati ognjegasce. Končno še enkrat pozdravlja zbor z željo, da bi mogel priti še večkrat v našo sredo. Predsedenik Frelj se mu toplo zahvali na lepih besedah.

V imenu društva hišnih posestnikov v Karlovcu pozdravi zborovalce predsednik g. Modrušan, z željo, da vsi skupaj delujemo za svoje pravice. Državni uradniki, pravi med drugim, bi morali nam pomagati, ker jih mi plačujemo; toda kakor smo danes tukaj slišali, pa nam nasprotujejo kjer morejo in zapovedujejo, ker so nam sovražni. Zato pa se moramo tem bolj truditi, da dosežemo svoje pravice. (Ploskanje in istina klici!)

Prišel je nad nas res še hujši potres nego oni, ki ga je slikal prejšnji govornik, t. j. stanovanjski zakon s pravilniki. Zastaviti je treba vse sile, da se ukine. Naše hiše morajo propasti, ako pojde le še nekaj časa tako naprej. Zato je prišlo tudi pri nas do živahnega združevanja, v organizacijah je naša moč in pomoč!

Došli smo sem, mili bratje, da skupno delamo in da nam vendar že zasije svoboda naši zemlji in naši hiši. V to ime vas še enkrat pozdravljam in Vam kličem: Živeli! (Ploskanje in živio-klici!) Predsedenik se mu najtopleje zahvali in in izreka ponovno visoko spoštovanje do tega odličnega moža.

Za njim povzame besedo podpredsednik g. Stare, ki z lepimi besedami pozdravlja navzoče došle iz vseh krajev, ki jih je združila ista stiska kot nas. Privatna last, to je največ, kar človek ima, na kojoj je navezan z vso svojo dušo in tisto last vsakdo ljubi, pa naj bo še tako mala. Zato upravičeno zahtevamo svojo pravo za svojo last, pa naj bo ta last še tako mala.

Uprav zato delajo tisti gospodje, ki nimajo nič posesti take zakone in take naredbe, tako skrpene, kot obleka berača, da jih je komaj spoznati in natančno pregledati vse osti, naperjene proti nam. Oni ki delajo take zakone, se prav malo brigajo za nas prizadete, kajti oni morejo vsak čas oditi, mi pa ostanemo tu in nosimo vso težo na svojih hrbtih.

Svetovna vojna se je danes pokazala v vseh svojih groznih posledicah, ker je predolgo trajala. Zato pa tudi pri nas, ako bode to še nadalje trajalo, bomo kmalu vsi obubožali. Hiše so na zunaj še malo za pogledati, toda na znotraj je vse gnilo. Kdo bo pa popravljaj, ako je samo simbolično gospodar svoje hiše, pravi gospodar pa le stranka in naj bi gospodar zgolj za stranko popravljal hiše in jemal novce na kredit proti visokim obrestim. Tako pride prav kmalu pod kap, tako kmalu, da se še zavedel ne bo kdaj. Na zunaj se sicer hiša malo popravlja, znotraj pa je vse zanemarjeno.

Nato preide na volitve in povdarja, da naj hišni posestniki združeni skupaj, brez

razlike strank volijo le tistega moža, ki bo znal res oceniti delo in trud hišnih posestnikov, poznal njih težnje in nadloge in jim pripomogel do svojih pravic. Kajti priti mora čas, da bodo tudi tisti enkrat morali dati odgovor, ki sede sedaj pri koritih, za neštete krivice napram hiš. posestnikom. Enkrat mora priti ta čas in tedaj jim pokažemo. Država je v prvi vrsti poklicana, da štiti hiš. posestnike, zakaj le-ti so največji davkoplačevalci in jo le-ti največ podpirajo.

Nato preide na dimnikarje, ki včasih svoje delo preveč površno opravijo. Hišnemu lastniku pa je pridržana vsaka kritika, torej niti kritizirati ne sme, ampak naj kar lepo plača, kar mu dimnikar predpiše. Prišel je vsled tega v konflikt z dimnikarjem, ki ga toži radi žaljenja časti (kaže plavo polo).

Moja razprava je 21. t. m. ob 9. uri zjutraj na št. 28 sodišča. Vsakdo, kdor hoče, more priti k tej razpravi kot priča, da protestira zoper tako ravnanje od strani dimnikarjev in si ne pusti kratiti take pravice, da bi smel kritizirati delo in resnico povedati v obraz, če plača. Prosim torej gospoda, da se vzame to na znanje.

Predmetna zadeva se je obče vzela na znanje in ponudila se mu je pomoč od vseh strani tozadevno. Vsakdo je pripravljen v tem oziru pričati pred sodiščem in braniti to minimalno pravico.

G. dr. Regali poroča o naredbi policijskega ravnateljstva ljubljanskega, ki je izšla v št. 41 Urad. lista iz 1924 in katero naredbo je izdalo polic. ravnateljstvo ljubljansko, mesto da bi potrdilo po društvu hišnih posestnikov predloženi hišni red in na ta način pripomoglo, da se prisilijo vsaj nekoliko spoštovati lastninske pravice hiš. gospodarja, kjer bi se napravil konec neznosnim razmeram. Polic. ravnateljstvo pa je v svoji naredbi vnovič naložilo popolnoma neopravičeno različne dolžnosti hiš. posestnikom, ki so dalekosežnega civ. prav. pomena in jih spravijo lahko v nedogledne odškodnine. Strankam in tudi tujim ljudem ukazuje policijska naredba posestnikom, da morajo pri vseh hišah napraviti hiš. zvonce, da morajo razsvetljevati prostore, v katerih nima dostopa dnevna luč celo podnevi, torej tudi hodnike v kletih, tako da bi, če si kdo v nerazsvetljenem hodniku zlomi nogo, bil na ta način hiš. lastnik odgovoren za vso škodo dotičniku in bi mu imel plačevati lahko tudi doživljensko rento. Naredba predpisuje tudi, da so gospodarji dolžni zapirati hiš. vrata po zimi ob 8., poleti pa ob 9. uri zvečer, kateri predpisi se izdajajo le za časa izjemnega stanja. Kazni prestopka te naredbe so globe 1000.— Din ter bodo gospodarji kakor najemniki imeli sedaj priliko nad gospodarji maščevati se z ovadbami radi prestopkov po tej naredbi.

V Ljubljani vozijo že mesece in mesece po gotovih ulicah velikanski poštni avtomobili, ki tehtajo sami na sebi 3 tone in tudi 5 ton, brez prevmatike in vsled teže, ko so natovorjeni in prenaže vožnje pretresajo hiše tako, da dobivajo razpoke ter kvarijo mestne ceste. Kljub protestu društva hiš. posestnikov, vozijo ti avtomobili dalje, kar bo imelo za posledico, da bodo v slučaju potresa, ki ga je v Ljubljani vedno pričakovati, hiše dobile še večje poškodbe. S temi avtomobili se stalno poškoduje zasebna last ter ovirajo tudi promet.

Predlaga torej

resolucijo:

1. na obč. zboru zbrani hiš. posestniki ljubljanski protestirajo odločno zoper vse-

bino naredbe polic. ravn., objavljene v št. 41 Ur. l. letoš. leta ter zahtevajo, da se ta naredba takoj prekliče in event. izpremeni z drugo, v kateri namen naj društveni odbor stori vse primerne korake.

2. Na občnem zboru zbrani hiš. posestniki ljubljanski protestirajo odločno zoper vožnje z dosedanjimi težkimi pošt. avtomobili na ljublj. ulicah, ker stalno uničujejo lastnino hiš. posestnikov ter. kvarijo tudi ceste in ovirajo promet. V obrambo svoje lastnine zahtevajo, da se takoj preneha z vožnjo s temi avtomobili ter se nadomeste težki avtomobili z lahkimi, ki morajo imeti na vseh kolesih pnevmatiko. — Društveni odbor naj stori tozadevno nemudoma najenergičnejše korake pri pošt. direkciji v Ljubljani in min. za pošto in brzojav v Beogradu in pri mest. magistratu ljubljanskem.

Obe resoluciji se enoglasno in viharo sprejmeta. Predsedenik obljubi vse to storiti in če treba iti v Beograd, da se take naredbe, ki so po bistvu neizvršljive, razveljavijo. Prosili smo za potrditev hišnega reda. G. veliki župan dr. Lukan je obljubil tozadevno vse storiti in dal ukaz, da se hišni red odobri. Sedaj pa smo proti pričakovanju dobili čisto nekaj drugega, čisto drugačno rešitev.

Končno se g. predsednik še enkrat zahvali za obilno udeležbo, prosi za vztrajno nadaljnje delo in pripravljenost, se takoj odzvati pozivu na protest, če bi se hotelo nas zopet s kakim novim zakonom tlačniti. Z klicem na svidenje nato zaključili ob splošnem odobravanju ob 12½ uri tako veličastno prošli občni zbor.

Razno.

Čakovec. Dne 21. maja 1924 se je vršila v Čakovcu skupščina hišnih posestnikov v svrhu ustanovitve organizacije. Skupščina je bila sklicana za 3. uro popoldan, na katero je došlo nepričakovano veliko število hišnih posestnikov. Skupščini je predsedoval g. Matija Macekovič, posestnik v Čakovcu, kateri je pozdravil prisotne in po obrazložitvi potrebe udruženja, predal besedo predsedniku udruženja hišnih posestnikov v Varaždinu g. Maksu Horvatu, kateri je z g. Ljuboslavom Kulunčičem, članom upravnega odbora udruženja hišnih posestnikov v Varaždinu shodu prisostvoval. G. Horvat je v obširnem govoru obrazložil potrebo organizacije, pomen istih ter dosedanje delo in uspeh obstoječih organizacij, kakor tudi državnega saveza udruženja hišnih posestnikov in zemljiških posestnikov, katerega centrala je Beograd. Ravnotako je poročal obširno o delu državnega kongresa saveza udruženja hišnih in zemljiških posestnikov, kateri se je vršil v Beogradu letos spomladi.

Govor je bil sprejet z največjim zanimanjem in odobravanjem, a po zaključku je bil predsednik g. Horvat burno akklamiran.

Ustanovitev udruženja hišnih posestnikov v Čakovcu se je enoglasno sklenilo in je bil izvoljen začasni predsednik, upravni in nadzorni odbor. Začasnim predsednikom je izbran velečastiti g. Landulf Lach, gvardijan v Čakovcu.

Pravila so se istotako enoglasno odobrila ter je bila skupščina po izčrpanju dnevnega reda po predsedniku g. Macekoviću z zahvalo prisotnim na posetu in s pozdravom najmlajšemu društvu hišnih posestnikov ob pol 6. uri popoldne zaključena.

Kako zlorabo uganjajo ti »idealni« stanovanjski uradi s stanovanjskim zakonom in s pravilnikom, je povedala »Marburger Zeitung« od 29. junija t. l. V Mariboru je stanovanjski urad nakazal stanovanje 3 sob s pritliklinami nekemu medicinu,

ki se je ravno oženil, torej vseučiliščnemu dijaku, ki gotovo ne študira v Mariboru, kjer ni vseučilišča. Nato je odšel najemnik-medicinec sam na študije, mlada žena pa k svojim roditeljem prebivat; 2 sobi sta oddala takoj v podnajem,

eno pa obdržala za mobilije, za eventualno prenočišče, sploh kot znak, da stranka biva tam. To se godi na sedežu bivšega ministra, ki je stanovanjski zakon ustvaril.

*

Renomirana tvrdka

JOSIP JUG

pleskar in ličar
v Ljubljani,
Rimska cesta št. 16

se priporoča gg. hišnim posestnikom za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvrši po zmerni ceni in v najkrajšem času.

Oddelek za sobo- in črkoslikarstvo:
Moste-Ljubljana, Zaloška cesta št. 67.

Razno železnino, potrebščine za stavbo, pohištvo, orodja za poljedelce in obrtnike, štedilnike, peč, kuhinjsko posodo, vodovodne cevi, sesalke, portland-cement, strešna lepenka, suhe barve, čopiče, firnež, karbolinej, strojno olje, priporoča

Al. Sušnik

železnina

Ljubljana

Zaloška cesta.

Kavarna in gostilna „LEON“

Ljubljana, Kolodvorska št. 29

se priporoča zlasti potnikom z dežele, ki prihajajo s prvim vlakom, oziroma odhajajo z večernim vlakom osobito lovcem in hribolazcem. — Izvrstna vina. — Izborna kuhinja. Prijetna zabava. Točna postrežba. Zmerne cene.

Z velespoštovanjem

Fani in Leon Pogačnik

Vodovodni instalater, klepar in krovec

zaloga škrlc (strešnikov)

Teodor Korn

Ljubljana

Polljanska cesta številka 8

Vsem cenjenim hišnim posestnikom v Mariboru in okolici se najuljudneje priporoča

Ferdinand Ferš

pokrivaški mojster
STUDENCI pri MARIBORU,
Cankarjeva ulica 9.

za vsa popravila opekinih, škrljastih in lepenkinih streh. Proračuni gratis. Konkurenčne cene.

Točna in solidna postrežba.

Usianov. l. 1879. Telefon št. 553.

KLJUČAVNIČARSTVO

AVGUST MARTINČIČ

LJUBLJANA, RIMSKA CESTA 14.

se priporoča za naročila novih valčnih zaslonov (rolet) in solčnih plahit ter za popravilo istih. — Stalna zaloga vseh potrebščin za rolete in solčne plahite, raznovrstnih štedilnikov in vseh potrebščin za stavbe. — Izvršuje vsa ključavničarska dela in popravila. — Avtoženo varjenje.

Točna postrežba! Zmerne cene!

Tehn. ing.

dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženir in mestni stavbenik.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za visoke stavbe, arhitekturo, vodne, betonske in železobetonske zgradbe.

Ljubljana, Na Mirju. Projektiranje ter izvršitev vseh stavb po najkulantnejših pogojih.

Hišni posestniki! Pozor!

„Jugometalija“

izvršuje vse vrste kleparska dela, popravila žlebov, streh i. t. d. Vpeljava vodovodov, montaža klosetov in njihova popravila. Vsa kotlarska dela kakor kotle za pralnice, štedilnike i. t. d. Ključavničarska dela i. t. d.

Glavno zastopstvo »Toplodarov« po najnižji ceni in najhitreje.

Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 18.

Telefon št. 729.

Generalni zastop

vzajemne zavarovalne banke

„SLAVIJE“ v Ljubljani

sprejema zavarovanja proti požaru, vlom in zavarovanja na doživetje in smrt.

Rezervni fond: K 125.000.000, Letna vplačana premija K 55.000.000.

Vsa pojasnila daje generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani, Gosposka ul. 12, v lastni hiši.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dunajska cesta (v lastni palači)

Ustanovljena 1900

Delniška glavnica in rezervni zakladi okrog Din 60.000.000.

Čekovni rač. št. 10.509. — Brzjav. naslov: Banka Ljubljana. — Telef. št. 261, 413, 502, 503, 504.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.